Parlamentul României

Legea nr. 156/2023 privind organizarea activităţii de prevenire a separării copilului de familie

În vigoare de la 03 iunie 2023

Consolidarea din data de **27 noiembrie 2023** are la bază publicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 484 din 31 mai 2023

Include modificările aduse prin următoarele acte: OUG 102/2023.

Ultimul amendament în 20 noiembrie 2023.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I
Dispoziţii generale şi definiţii

Art. 1. - Prezenta lege reglementează cadrul legal privind organizarea activităţii de prevenire a separării copilului de familie.

Art. 2. - Activitatea de prevenire a separării copilului de familie are la bază următoarele coordonate:

a) promovarea principiului interesului superior al copilului şi a respectării drepturilor copilului;

b) promovarea bunăstării sociale, spirituale şi morale, a sănătăţii fizice şi mentale, sub orice formă şi prin orice mijloace pentru copilul expus riscului de separare de familie;

c) promovarea, cu prioritate, a valorilor familiale, a menţinerii în familie a copilului expus riscului de separare şi integrarea lui în comunitate;

d) participarea copilului, în funcţie de vârsta şi gradul de maturitate, şi a familiei la deciziile care îl privesc.

Art. 3. - În înţelesul prezentei legi, termenii şi expresiile de mai jos au următoarele semnificaţii:

a) copil - persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani şi nici nu a dobândit capacitatea deplină de exerciţiu, potrivit prevederilor Codului civil;

b) familie - părinţii căsătoriţi sau părinţii necăsătoriţi şi copilul/copiii crescut/crescuţi şi îngrijit/îngrijiţi de aceştia, precum şi părintele singur şi copilul/copiii crescut/crescuţi şi îngrijit/îngrijiţi de acesta, care locuiesc împreună;

c) situaţie de risc de sărăcie monetară - copil care este crescut şi îngrijit într-o familie în care venitul înregistrat pe membru de familie, din suma totală de bani obţinută din venituri salariale şi asimilate salariilor, inclusiv cele care provin din drepturi de asigurări sociale de stat, asigurări de şomaj,

beneficii de asistenţă socială, indiferent de bugetul din care se suportă, obligaţii legale de întreţinere şi alte creanţe legale, de către toţi membrii familiei, este sub nivelul indicatorului social de referinţă;
d) situaţie de risc de sărăcie extremă - copil care este crescut şi îngrijit într-o familie afectată de deprivare materială şi socială severă şi care din cauza lipsei resurselor financiare nu îşi permite încălzirea locuinţei şi asigurarea hranei copilului;
e) plan de servicii - documentul prin care se realizează planificarea acordării serviciilor, a beneficiilor, precum şi modul de acompaniere a familiei pe o perioadă de cel puţin 12 luni în vederea prevenirii separării copilului de familie;
f) situaţie de risc de separare - orice situaţie, acţiune sau inacţiune care afectează dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală ori socială a copilului, în familie sau în comunitate, pentru o perioadă determinată de timp şi care este constatată de către serviciul public de asistenţă socială;
g) vulnerabilitate - situaţia în care familia care îşi pierde temporar, parţial sau total, capacitatea de creştere şi îngrijire a copiilor;
h) centru de zi - serviciul social care are ca misiune prevenirea separării copilului de familie, prin asigurarea, pe timpul zilei, a unor activităţi de îngrijire, educaţie informală şi nonformală, recreere-socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viaţă independentă, abilitare/reabilitare, după caz, asigurarea hranei etc. pentru copii, precum şi a unor activităţi de sprijin, consiliere, educare etc. pentru părinţi sau reprezentanţii legali, precum şi pentru alte persoane care au în îngrijire copii.
Art. 4. - (1) Copilul este considerat în risc de separare de familie dacă familia care se ocupă cu creşterea şi îngrijirea lui se confruntă cu una sau multe dintre următoarele situaţii:
a) situaţia economică şi condiţiile de locuit precare existente în mediul său familial şi/sau în comunitate, respectiv situaţie de risc de sărăcie monetară sau sărăcie extremă;
b) starea de sănătate precară a unuia sau a mai multor membri ai familiei, inclusiv dizabilitatea acestora;
c) mediul abuziv, violent existent în familie şi comportamentele la risc care pot afecta negativ relaţiile dintre adulţi, copii şi dintre adulţi şi copii.
(2) Copilul este considerat a fi în risc de separare şi în anumite situaţii de vulnerabilitate cu care se confruntă, cum ar fi comportamentul delincvent, părăsirea repetată a domiciliului, consumul de alcool şi de droguri, tentativă de suicid şi abandonul şcolar, chiar dacă familia care se ocupă de creşterea şi îngrijirea lui nu se confruntă cu niciuna dintre situaţiile prevăzute la alin. (1).
Art. 5. - (1) Pentru prevenirea separării copilului de familie, serviciul public de asistenţă socială are obligaţia de a sprijini familia care se ocupă de creşterea şi îngrijirea unui copil care poate fi în risc de separare, dacă familia, în funcţie de situaţia economică şi condiţiile de locuit ale acesteia, se află în una dintre următoarele situaţii de vulnerabilitate:
a) trăieşte în sărăcie extremă;
b) are venituri reduse şi nu primeşte beneficii de asistenţă socială;
c) are părintele unic susţinător sau ambii părinţi fără ocupaţie sau în şomaj;

d) ocupă fără drept anumite spaţii de locuit, inclusiv spaţii construite ilegal sau locuinţe improvizate ori spaţii care nu sunt destinate locuirii;
e) nu dispune de spaţiu locuibil suficient raportat la numărul de persoane, respectiv locuinţa este supraaglomerată;
f) locuieşte în spaţii improprii sau întâmpină probleme privind siguranţa şi igiena locuinţei.
(2) Pentru prevenirea separării copilului de familie, serviciul public de asistenţă socială are obligaţia de a sprijini familia care se ocupă de creşterea şi îngrijirea unui copil care poate fi în risc de separare, dacă familia, în funcţie de situaţia socială a acesteia, se află în una dintre următoarele situaţii de vulnerabilitate:
a) are în îngrijire o mamă minoră sau o minoră gravidă;
b) părintele unic susţinător sau ambii părinţi sunt plecaţi la muncă în străinătate;
c) are unul sau mai mulţi copii care au revenit în ţara de origine după o experienţă de peste un an de migraţie;
d) are membri adulţi cu dizabilităţi care le afectează semnificativ calitatea vieţii şi participarea lor la viaţa socială;
e) are cel puţin un membru al familiei care nu are acte de stare civilă;
f) a avut sau are unul sau mai mulţi copii pentru care a fost stabilită o măsură de protecţie specială, în condiţiile Legii nr. 272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările şi completările ulterioare;
g) a avut sau are unul sau mai mulţi copii părăsiţi în unităţile sanitare;
h) a avut sau are unul sau mai mulţi membri condamnaţi la o pedeapsă privativă de libertate.
(3) Pentru prevenirea separării copilului de familie, serviciul public de asistenţă socială are obligaţia de a sprijini familia care se ocupă de creşterea şi îngrijirea unui copil care poate fi în risc de separare, dacă familia, în funcţie de starea de sănătate a acesteia, se află în situaţia de vulnerabilitate având unul sau mai mulţi copii polispitalizaţi.
(4) Pentru prevenirea separării copilului de familie, serviciul public de asistenţă socială are obligaţia de a sprijini familia care se ocupă de creşterea şi îngrijirea unui copil care poate fi în risc de separare, dacă familia, în funcţie de nivelul de educaţie al acesteia, se află în una dintre următoarele situaţii de vulnerabilitate:
a) are unul sau mai mulţi copii de vârstă şcolară care nu au fost înscrişi într-o formă de învăţământ sau care nu frecventează cursurile unei forme de învăţământ obligatoriu;
b) are unul sau mai mulţi copii cu cerinţe educaţionale speciale.
Art. 6. - (1) Pentru stabilirea situaţiei de risc de separare în care se află copilul trebuie analizate, cu prioritate, următoarele aspecte:
a) caracterul permanent sau ocazional al situaţiei de risc, respectiv necesitatea de a face distincţie între dificultăţile temporare în ceea ce priveşte creşterea şi îngrijirea copilului, susceptibile de a fi

ameliorate într-o perioadă de timp rezonabilă, şi dificultăţile majore care necesită o abordare susţinută pe termen lung;
b) nivelul de dezvoltare fizică, psihologică, de educaţie şi sănătate, de securitate şi stabilitate ale copilului, apartenenţa lui la familie şi relaţiile intrafamiliale;
c) capacitatea părinţilor de înţelegere a riscului la care este expus copilul, gradul lor de mobilizare şi de acceptare a propunerilor de sprijin, precum şi abilităţile parentale.
(2) Evaluarea situaţiei de risc a unui copil se realizează de către serviciul public de asistenţă socială de la domiciliul copilului şi constă în următoarele 3 niveluri de analiză:
a) acoperirea nevoilor esenţiale/de bază, fizice, afective, intelectuale şi sociale pentru dezvoltarea copilului, menţinerea stării de sănătate şi asigurarea securităţii sale fizice, a moralităţii şi autonomiei specifice vârstei sale;
b) calitatea relaţiilor copilului cu părinţii şi capacitatea acestora de a se mobiliza în interesul copilului;
c) impactul contextului familial şi al mediului social asupra situaţiei şi dezvoltării copilului.
Art. 7. - (1) Dacă în urma evaluării unui copil şi a familiei acestuia, serviciul public de asistenţă socială constată că acesta se află în cel puţin o situaţie de vulnerabilitate prevăzută la art. 5 se întocmeşte planul de servicii.
(2) Planul prevăzut la alin. (1) cuprinde serviciile care trebuie oferite pentru a răspunde nevoilor identificate ale copilului şi ale familiei acestuia, beneficiile de asistenţă socială oferite acestora şi intervenţiile necesare pentru punerea în practică a planului, finalitatea urmărită prin implementarea planului, cine oferă serviciile şi pentru ce perioadă de timp. Planul de servicii se aprobă prin dispoziţie a primarului.
(3) Planul prevăzut la alin. (1) cuprinde în mod obligatoriu servicii care să răspundă nevoilor identificate ale copilului.
(4) Planul prevăzut la alin. (1) cuprinde în mod obligatoriu servicii şi activităţi destinate părinţilor, care pot consta în:
a) informare, consiliere şi acompaniere în domeniul sănătăţii, educaţiei, ocupării forţei de muncă, locuirii şi protecţiei sociale;
b) dezvoltarea abilităţilor parentale;
c) facilitarea accesului acestora la beneficiile de asistenţă socială şi serviciile existente;
d) referirea către servicii sociale, de educaţie, sănătate şi de ocupare a forţei de muncă.
(5) Planul de servicii este întocmit pentru o perioadă de cel puţin 12 luni, perioadă în care este obligatorie sprijinirea părinţilor în creşterea şi îngrijirea copilului.
(6) La întocmirea planului de servicii, în funcţie de factorii de vulnerabilitate identificaţi, care expun copilul situaţiei de risc de separare, trebuie avute în vedere şi măsuri pentru familie care să vizeze următoarele:
a) îmbunătăţirea situaţiei financiare a familiei;
b) îmbunătăţirea condiţiilor de locuit ale familiei;

c) îmbunătăţirea abilităţilor parentale;
d) îmbunătăţirea aptitudinilor casnice;
e) asigurarea accesului şi participarea la diverse forme de educaţie;
f) asigurarea accesului la tratament sau reabilitare pentru comportamentele la risc, consumul de droguri şi alcool;
g) îngrijirea adecvată şi protecţia copiilor împotriva oricăror forme de violenţă;
h) sprijinirea părinţilor ai căror copii au beneficiat sau ar avea nevoie de servicii de protecţie.
(7) Monitorizarea implementării planului de servicii se realizează de către asistentul social sau, după caz, de către tehnicianul în asistenţă socială responsabil cu activitatea de prevenire a separării copilului de familie din cadrul serviciului public de asistenţă socială prin vizite la domiciliul copiilor aflaţi în situaţie de separare astfel:
a) semestrial şi ori de câte ori se impune, în situaţia în care în urma evaluării copilului şi a familiei se constată sub 10 situaţii de risc din cele prevăzute la art. 5;
b) trimestrial şi ori de câte ori se impune, în situaţia în care în urma evaluării copilului şi a familiei se constată peste 10 situaţii de risc din cele prevăzute la art. 5.
Art. 8. - (1) Pentru desfăşurarea activităţii de prevenire a separării copilului de familie, serviciul public de asistenţă socială are obligaţia de a realiza şi actualiza o listă cu instituţiile şi organizaţiile aflate pe raza unităţii administrativ-teritoriale, respectiv unităţile de învăţământ preuniversitar, medicii de familie, spitalele, organizaţiile neguvernamentale acreditate ca furnizori de servicii sociale care desfăşoară activităţi în domeniul protecţiei şi promovării drepturilor copilului, organizaţiile şi cultele recunoscute care pot sprijini serviciul public de asistenţă socială în:
a) identificarea şi sprijinirea familiilor care se află în situaţie de vulnerabilitate şi au în îngrijire copii care sunt expuşi riscului de separare;
b) furnizarea de servicii de informare şi consiliere;
c) furnizarea de servicii de educaţie;
d) furnizarea de servicii medicale;
e) furnizarea de servicii de informare de natură juridică;
f) furnizarea de servicii de abilitare/reabilitare pentru copiii cu dizabilităţi;
g) furnizarea de servicii sociale.
(2) În situaţia în care în unitatea administrativ-teritorială nu sunt disponibile resursele prevăzute la alin. (1), lista poate fi extinsă la unităţile administrativ-teritoriale învecinate, care se situează la o distanţă de cel mult 30 de km de la limita de graniţă a comunelor, cu condiţia ca între unităţile administrativ-teritoriale să existe drumuri de acces. În aceste situaţii, accesul la servicii se face în baza unui parteneriat între autorităţile administraţiei locale.

CAPITOLUL II
Instituţii şi servicii cu atribuţii în activitatea de prevenire a separării copilului de familie

Art. 9. - (1) Ministerul Familiei, Tineretului şi Egalităţii de Şanse este autoritatea publică centrală care prin Autoritatea Naţională pentru Protecţia Drepturilor Copilului şi Adopţie realizează politica naţională în domeniul protecţiei drepturilor copilului.

(2) Ministerul Familiei, Tineretului şi Egalităţii de Şanse, prin Autoritatea Naţională pentru Protecţia Drepturilor Copilului şi Adopţie, asigură coordonarea şi îndrumarea metodologică a activităţii de prevenire a separării copilului de familie.

(3) Atribuţiile Ministerului Familiei, Tineretului şi Egalităţii de Şanse în ceea ce priveşte activitatea de separare a copilului de familie, prin Autoritatea Naţională pentru Protecţia Drepturilor Copilului şi Adopţie, sunt următoarele:

a) reglementează activitatea de prevenire a separării copilului de familie;

b) asigură coordonarea şi îndrumarea metodologică, monitorizarea, evaluarea şi controlul activităţii de prevenire a separării copilului de familie, direct şi prin intermediul direcţiilor generale de asistenţă socială şi protecţia copilului;

c) stabileşte direcţiile strategice şi obiectivele activităţii de prevenire a separării copilului de familie la nivel naţional;

d) realizează anual un raport privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie, pe baza datelor existente în Observatorul naţional al copilului.

Art. 10. - (1) Direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului de la nivel judeţean asigură coordonarea şi îndrumarea metodologică a activităţii serviciului public de asistenţă socială, în ceea ce priveşte activitatea de prevenire a separării copilului de familie.

(2) În vederea îndeplinirii atribuţiilor prevăzute la alin. (1), direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului desemnează asistenţi sociali responsabili cu menţinerea legăturii cu serviciul public de asistenţă socială. Un asistent social poate fi responsabil cu coordonarea şi îndrumarea metodologică a activităţii mai multor servicii publice de asistenţă socială în domeniul prevenirii separării copilului de familie. Direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului poate înfiinţa compartimente specializate în coordonarea şi îndrumarea metodologică a activităţii serviciilor publice de asistenţă socială.

(3) La nivelul sectoarelor municipiului Bucureşti, activitatea de prevenire a separării copilului de familie este asigurată de direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului de la nivelul sectoarelor municipiului Bucureşti, printr-un compartiment specializat.

Art. 11. - Asistenţii sociali desemnaţi potrivit dispoziţiilor art. 10 alin. (2), respectiv compartimentele specializate îndeplinesc următoarele atribuţii principale:

a) organizează întâlniri semestriale între angajaţii direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului şi asistenţii sociali, respectiv responsabilii de caz de la nivelul serviciului public de asistenţă socială;
b) furnizează serviciului public de asistenţă socială informaţii cu privire la atribuţiile, organigrama direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului şi serviciile organizate la nivelul direcţiei, persoanele responsabile cu coordonarea activităţii de la nivel local şi datele de contact ale acestora;
c) asigură legătura dintre serviciul public de asistenţă socială şi celelalte compartimente ale direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului, precum şi cu alte direcţii generale de asistenţă socială şi protecţia copilului;
d) facilitează colaborarea serviciului public de asistenţă socială şi protecţie a copilului cu inspectoratul şcolar judeţean, cu direcţia de sănătate publică judeţeană şi a municipiului Bucureşti, cu agenţia judeţeană pentru plăţi şi inspecţie socială, cu agenţia judeţeană pentru ocuparea forţei de muncă;
e) îndrumă metodologic reprezentanţii serviciului public de asistenţă socială de la nivel local în activitatea lor curentă de prevenire a separării copilului de familie. În acest sens fiecare responsabil efectuează trimestrial cel puţin o deplasare în fiecare unitate administrativ-teritorială;
f) pot însoţi reprezentantul serviciului public de asistenţă socială de la nivel local, la solicitarea expresă şi temeinic motivată a acestuia, la efectuarea vizitelor în teren, atunci când situaţia o impune;
g) facilitează colaborarea între serviciile publice de asistenţă socială, precum şi cu organizaţiile neguvernamentale care funcţionează la nivelul judeţului;
h) coordonează metodologic serviciul public de asistenţă socială în activitatea de identificare a nevoilor de formare continuă a personalului, a cursurilor de formare continuă şi a surselor de finanţare pentru acestea;
i) coordonează metodologic serviciul public de asistenţă socială în activitatea de înfiinţare şi organizare a serviciilor sociale comunitare pentru copii şi familie, precum şi de identificare a oportunităţilor de schimb de experienţă cu alte comunităţi pe această temă;
j) sprijină conducerea serviciului public de asistenţă socială în activitatea de elaborare a strategiilor şi planurilor de acţiune locale, corelate cu strategia judeţeană.
Art. 12. - (1) În subordinea consiliului local poate funcţiona structura comunitară consultativă, creată în baza prevederilor art. 114 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, ca organ de specialitate al acestuia, fără personalitate juridică.
(2) Componenţa structurii comunitare consultative este stabilită prin hotărâre a consiliului local şi este constituită din conducătorul serviciului public de asistenţă socială, un reprezentant al unei unităţi de învăţământ, un medic de familie, un poliţist de proximitate sau din poliţia locală, un preot sau un reprezentant al unui cult religios recunoscut, un consilier local şi, acolo unde există, un reprezentant al unei organizaţii neguvernamentale acreditate ca furnizor de servicii sociale care

desfăşoară activităţi în domeniul protecţiei şi promovării drepturilor copilului. Preşedintele structurii comunitare consultative este conducătorul serviciului public de asistenţă socială.
(3) Structura comunitară consultativă se întruneşte în şedinţă ordinară, trimestrial, la convocarea conducătorului serviciului public de asistenţă socială, precum şi în şedinţă extraordinară, ori de câte ori este necesar, la cererea conducătorului serviciului public de asistenţă socială, a primarului sau a oricărui membru.
(4) La şedinţele structurii comunitare consultative pot participa, fără drept de vot, reprezentanţi ai direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului, consilierii locali, profesionişti care prin activitatea lor intră în contact cu copiii, precum şi alte persoane invitate de membrii structurii comunitare consultative.
(5) Structura comunitară consultativă îndeplineşte următoarele atribuţii principale:
a) sprijină activitatea de elaborare, implementare şi monitorizare a planurilor de servicii pentru copiii expuşi riscului de separare de familie;
b) analizează şi propune acordarea de beneficii sociale excepţionale pentru familiile care se ocupă de creşterea şi îngrijirea copiilor aflaţi în situaţie de risc de separare ca urmare a situaţiei economice precare cu care familia se confruntă;
c) avizează planurile anuale de dezvoltare a serviciilor de prevenire;
d) sprijină şi facilitează organizarea de grupuri de suport pentru părinţi care se află în situaţiile prevăzute la art. 5;
e) sprijină constituirea unor organisme de reprezentare a copiilor şi tinerilor la nivel de comunitate;
f) sprijină organizarea de grupuri de lucru, mese rotunde pe tema prevenirii separării copilului de familie la care să participe reprezentanţi ai serviciului public de asistenţă socială, ai unităţilor de învăţământ, medici de familie, alţi profesionişti relevanţi, care să faciliteze schimbul de bune practici, precum şi identificarea de soluţii pentru copiii aflaţi în situaţie de risc de separare de familie;
g) sprijină realizarea de campanii de informare pe teme relevante pentru prevenirea separării copilului de familie;
h) întocmeşte un raport anual de activitate, pe care îl înaintează consiliului local, cu privire la situaţia copiilor din unitatea administrativ-teritorială.
(6) Structura comunitară consultativă îndeplineşte şi alte atribuţii stabilite de lege sau prin hotărâre a consiliului local.
Art. 13. - (1) Lucrările de secretariat ale structurii comunitare consultative sunt asigurate de serviciul public de asistenţă socială.
(2) Preşedintele şi membrii structurii comunitare consultative, constituită conform prevederilor art. 114 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, au dreptul la o indemnizaţie de şedinţă echivalentă cu 1% din indemnizaţia primarului.
(3) Indemnizaţia se suportă din bugetul local, în limita creditelor bugetare aprobate cu această destinaţie şi cu încadrarea în limita maximă a cheltuielilor de personal, stabilită prin lege.

Art. 14. - (1) Serviciul public de asistenţă socială de la nivelul comunelor, oraşelor şi municipiilor realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familie potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

(2) Activitatea de prevenire a separării de familie este realizată de serviciul public de asistenţă socială de la domiciliul copilului prin:

a) identificarea şi înregistrarea în Observatorul naţional al copilului a tuturor copiilor aflaţi în risc de separare de familie şi a familiilor cu copii aflate în situaţii de vulnerabilitate;

b) asigurarea consilierii şi informării familiilor cu copii în întreţinere asupra drepturilor şi obligaţiilor acestora, asupra drepturilor copilului şi asupra serviciilor disponibile pe plan local;

c) sprijinirea familiilor aflate în situaţii de vulnerabilitate, în realizarea obligaţiilor ce le revin cu privire la creşterea, îngrijirea şi educarea copilului prin activitatea de prevenire a separării copilului de familie;

d) asigurarea accesului copiilor la serviciile sociale destinate prevenirii separării copilului de familie;

e) referirea copilului aflat în situaţie de risc şi a familiei acestuia către servicii educaţionale, de sănătate, de ocupare a forţei de muncă sau de locuire, după caz;

f) implicarea comunităţii în activitatea de prevenire a separării copilului de familie, prin structura comunitară consultativă;

g) monitorizarea planurilor de servicii şi efectuarea demersurilor necesare, inclusiv a vizitelor la domiciliu;

h) reevaluarea anuală sau ori de câte ori este cazul a planurilor de servicii;

i) înfiinţarea de centre de zi destinate prevenirii separării copilului de familie.

(3) În vederea realizării activităţii de prevenire a separării copilului de familie, serviciile publice de asistenţă socială au obligaţia de a realiza anual un plan de dezvoltare a serviciilor de prevenire a separării copilului de familie, pe care îl supun aprobării consiliului local, după avizarea acestuia de către structura comunitară consultativă.

(4) Modelul-cadru al planurilor de dezvoltare a serviciilor destinate prevenirii separării copilului de familie se aprobă, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin ordin al ministrului familiei, tineretului şi egalităţii de şanse, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 15. - (1) În activitatea de prevenire a separării copilului de familie este obligatorie aplicarea metodei managementului de caz ca metodă de lucru ce include un mecanism de coordonare a specialiştilor din diferite domenii pentru realizarea planului de servicii şi pentru monitorizarea aplicării acestuia.

(2) Coordonarea managementului de caz este asigurată de asistentul social din cadrul serviciului public de asistenţă socială, care în funcţie de nevoile copilului şi ale familiei acestuia contactează şi colaborează cu consilierul şcolar sau, după caz, cu mediatorul şcolar, cu asistentul medical comunitar şi, după caz, cu orice alt specialist care poate contribui la soluţionarea nevoilor identificate

din domeniul ocupării forţei de muncă, ale persoanelor adulte cu dizabilităţi şi ale victimelor violenţei domestice.
(3) În unităţile administrativ-teritoriale în care există înfiinţate servicii comunitare integrate este obligatorie aplicarea Protocolului de colaborare în vederea implementării serviciilor comunitare integrate necesare prevenirii excluziunii sociale şi combaterii sărăciei, aprobat prin Ordinul ministrului muncii şi justiţiei sociale, al ministrului sănătăţii şi al ministrului educaţiei naţionale nr. 393/630/4.236/2017.

CAPITOLUL III
Observatorul naţional al copilului

Art. 16. - (1) Se înfiinţează Observatorul naţional al copilului, denumit în continuare Observatorul copilului, care este un modul din cadrul unui sistem informatic dezvoltat şi administrat de Autoritatea Naţională pentru Protecţia Drepturilor Copilului şi Adopţie, denumită în continuare ANPDCA.
(2) Observatorul copilului reprezintă ansamblul activităţilor desfăşurate cu mijloace informatice pentru înregistrarea de către autorităţile administraţiei publice locale a copiilor aflaţi în situaţie de risc de separare de familie.
(3) Din punctul de vedere al structurilor organizaţionale şi al rolurilor, în cadrul Observatorului copilului activitatea de evidenţă a copiilor aflaţi în situaţie de risc este organizată astfel:
a) ANPDCA gestionează, administrează şi actualizează în sistemul informatizat evidenţa copiilor aflaţi în situaţie de risc, cu reşedinţa obişnuită în România, asigurând organizarea, coordonarea şi controlul metodologic al activităţii serviciilor publice de asistenţă socială;
b) direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului coordonează şi îndrumă metodologic la nivel judeţean şi, după caz, de sector al municipiului Bucureşti activitatea de înregistrare a copiilor aflaţi în situaţie de risc;
c) serviciile publice de asistenţă socială de la nivelul comunelor, oraşelor şi municipiilor gestionează şi actualizează evidenţa copiilor aflaţi în situaţii de risc, cu domiciliul sau reşedinţa în unitatea administrativ-teritorială respectivă.
Art. 17. - Observatorul copilului este organizat pe principiul locului de domiciliu/reşedinţă al copiilor aflaţi în situaţie de risc şi cuprinde o componentă informatizată, organizată pe 3 niveluri: central, judeţean şi local.
Art. 18. - (1) Introducerea şi actualizarea datelor şi informaţiilor, precum şi, după caz, încărcarea documentelor în Observatorul copilului se realizează de către asistentul social sau, după caz, de către tehnicianul în asistenţă socială responsabil cu activitatea de prevenire a separării copilului de familie din cadrul serviciului public de asistenţă socială de la nivelul comunei, oraşului sau municipiului.

(2) Coordonarea activităţii de introducere a datelor este realizată de un reprezentant al direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului.
(3) Metodologia de introducere şi actualizare a datelor în Observatorul copilului se aprobă, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin ordin al ministrului familiei, tineretului şi egalităţii de şanse, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.
Art. 19. - (1) Accesul la Observatorul copilului se face prin nume de utilizator şi parolă. Fiecare utilizator al Observatorului copilului are anumite drepturi privind introducerea, modificarea şi vizualizarea datelor din baza de date. Păstrarea şi actualizarea listei utilizatorilor, precum şi acordarea drepturilor utilizatorilor Observatorului copilului privind operarea în baza de date sunt realizate de către ANPDCA.
(2) Orice modificare sau adăugare în baza de date este înregistrată automat, indicându-se utilizatorul, data şi ora la care aceasta a fost operată.
(3) Pe baza datelor conţinute în Observatorul copilului, ANPDCA, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului şi serviciile publice de asistenţă socială de la nivelul comunelor, oraşelor şi municipiilor pot întocmi situaţii şi rapoarte care vor fi stocate în forma în care au fost realizate, fără a exista posibilitatea modificării lor ulterioare.
(4) Pentru siguranţa şi păstrarea datelor din Observatorul copilului vor fi realizate periodic copii ale acestora pe medii de stocare securizate cu parolă de acces.
Art. 20. - (1) Autorităţile administraţiei publice locale înfiinţează Observatorul local al copilului, care constă în constituirea bazei de date prevăzute la art. 16, gestionată la nivel naţional de ANPDCA, prin intermediul unui sistem informatizat, care asigură securitatea datelor înregistrate.
(2) Funcţiile Observatorului local al copilului sunt:
a) colectarea sistematică a datelor cantitative şi calitative cu privire la copiii aflaţi în situaţie de risc de separare de la nivelul unităţii administrativ-teritoriale;
b) monitorizarea punerii în aplicare a planurilor de servicii pentru copiii aflaţi în situaţie de risc.

CAPITOLUL IV
Finanţarea activităţii de prevenire a separării copilului de familie

Art. 21. - (1) Activitatea de prevenire a separării copilului de familie derulată de către serviciile publice de asistenţă socială se finanţează din următoarele surse:
a) bugetul de stat - în limita sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat aprobate cu această destinaţie prin legile bugetare anuale, potrivit propunerilor formulate de Ministerul Familiei, Tineretului şi Egalităţii de Şanse, pe baza standardelor de cost pentru serviciile sociale, aprobate prin hotărâre a Guvernului;
b) bugetul local al municipiilor, oraşelor şi comunelor;
c) donaţii, sponsorizări sau orice alte surse legal constituite.

(2) Finanţarea centrelor de zi licenţiate, destinate prevenirii separării copilului de familie, organizate la nivelul comunelor, oraşelor şi municipiilor, se asigură de la bugetul de stat, în condiţiile prevăzute la alin. (1) lit. a), în proporţie de 50% din necesarul de fonduri stabilit în baza numărului de copii înregistraţi în Observatorul local al copilului şi a standardului de cost pentru serviciile sociale, aprobate prin hotărâre a Guvernului.
(3) Cota procentuală de finanţare a centrelor de zi licenţiate, destinate prevenirii separării copilului de familie, organizate la nivelul comunelor, oraşelor şi municipiilor, prevăzută la alin. (2), se diminuează cu 25%, dacă pentru copiii cu domiciliul sau reşedinţa în unitatea administrativ-teritorială în care funcţionează centrul de zi, aflaţi în una dintre situaţiile de vulnerabilitate prevăzute la art. 5, se stabileşte o măsură de protecţie specială conform prevederilor art. 62 din Legea nr. 272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, fără ca anterior aceştia să beneficieze de serviciile centrului de zi.
20/11/2023 - alineatul a fost introdus prin Ordonanţă de urgenţă 102/2023.

Art. 22. - (1) Ministerul Familiei, Tineretului şi Egalităţii de Şanse finanţează, prin ANPDCA, programe destinate activităţii de prevenire a separării copilului de familie.
(2) Finanţarea este acordată pentru următoarele activităţi:
a) acordarea de ajutoare de urgenţă familiilor care au în îngrijire copii expuşi riscului de separare de familie şi care se confruntă cu o situaţie economică şi condiţii de viaţă precare;
b) abilitarea/reabilitarea copilului cu dizabilităţi expus riscului de separare de familie;
c) servicii de intervenţie psihologică şi psihoterapeutică pentru copiii expuşi riscului de separare de familie;
d) organizarea de cursuri de dezvoltare a abilităţilor parentale pentru familiile care au în îngrijire copii expuşi riscului de separare de familie.

CAPITOLUL V
Dispoziţii tranzitorii şi finale

Art. 23. - (1) Constituie contravenţii următoarele fapte, dacă nu au fost săvârşite în astfel de condiţii încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracţiuni:
a) nerespectarea obligaţiei prevăzute la art. 7 alin. (1);
b) nerespectarea obligaţiei prevăzute la art. 7 alin. (7);
c) nerespectarea obligaţiei prevăzute la art. 14 alin. (2) lit. a).
(2) Contravenţiile prevăzute la alin. (1) se sancţionează cu amendă de la 1.000 lei la 2.000 lei.
(3) Constatarea contravenţiilor şi aplicarea sancţiunii se fac de către persoanele împuternicite din cadrul Ministerului Muncii şi Solidarităţii Sociale şi din agenţiile teritoriale pentru plăţi şi inspecţie socială.

(4) Contravenţiilor prevăzute la alin. (1) le sunt aplicabile dispoziţiile Ordonanţei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor, aprobată cu modificări şi completări, prin Legea nr. 180/2002, cu modificările şi completările ulterioare.

Art. 24. - În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, serviciul public de asistenţă socială are obligaţia de a înregistra în Observatorul local al copilului, ca urmare a realizării vizitelor la domiciliu, toţi copiii din unitatea administrativ-teritorială aflaţi în situaţie de risc de separare.

Art. 25. - Prevederile art. 21 alin. (2) se aplică după expirarea termenului prevăzut la art. 24.

Art. 26. - În termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul, la propunerea Ministerului Familiei, Tineretului şi Egalităţii de Şanse, va modifica corespunzător anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creştere şi îngrijire a copilului cu părinţi plecaţi la muncă în străinătate şi a serviciilor de care aceştia pot beneficia, precum şi pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului şi serviciile publice de asistenţă socială şi a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea.

Art. 27. - Prelucrarea datelor cu caracter personal de către toate entităţile implicate în activitatea de prevenire a separării copilului de familie se realizează în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European şi al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi privind libera circulaţie a acestor date şi de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecţia datelor), precum şi cu dispoziţiile naţionale în domeniul protecţiei datelor.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 şi ale art. 76 alin. (1) din Constituţia României, republicată.

p. PREŞEDINTELE CAMEREI DEPUTAŢILOR,
CIPRIAN-CONSTANTIN ŞERBAN

p. PREŞEDINTELE SENATULUI,
ALINA-ŞTEFANIA GORGHIU

Bucureşti, 30 mai 2023.
Nr. 156.